

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 1973-21	לפני כבוד חברי הוועדה:
ערר 1980-21	שירה שגיא, עו"ד - יו"ר
ערר 1984-21	אילן עזרא, רו"ח - חבר
ערר 1977-21	
ערר 1978-21	
ערר 1979-21	

העוררת: מ. ע. - א. ג. ט. בע"מ מס' 512091331
ע"י מר אוהד שמואל יואל

נ ג ד

המשיבה: רשות המסים
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. בפנינו שישה עררים שהגישה העוררת המתייחסים לשש מתוך שמונה תקופות הזכאות עבורן ניתן לקבל מענק השתתפות בהוצאות קבועות (תקופות הזכאות החל ממאי-יוני 2020 ועד למרץ אפריל 2021). ששת העררים מתייחסים להחלטות המשיבה ביחס לתקופות הזכאות שבין מאי 2020 לאפריל 2021, וזאת בהתאם לסמכותה לפי פרק ו' לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "החוק").
2. מעוין בהחלטות המשיבה בהשגות עולה כי נוסח החלטה משותף לכל החלטות ומתבסס על שתי הנמקות מרכזיות:
 - א. נטרול הכנסות חריגות "שאינן שייכות לשנת 2019";
 - ב. נטרול הכנסות מחברות קשורות וזאת לאור הגדרת "עסקה" שבסעיף 8(א) לחוק, לפיה בבחינת שיעור ירידת המחזורים לא יכללו הכנסות שהתקבלו בין היתר עבור מתן שירות מבעל מניות בחברה לחברה שהוא בעל מניות בה, וזאת על רקע העובדה כי חלק מהכנסות העוררת הן עבור דמי ניהול המתקבלים מחברה שהיא מחזיקה בעקיפין בכ- 15% ממניותיה.
3. נשלים ונציין כי החלטה בהשגה כללה נימוק נוסף והוא כי לעוררת עבודות שמשכן עולה על שנה, ולכן חל עליה סעיף 8 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] כך שבהתאם להחרגה שבפסקה (5) להגדרת "עוסק" שבסעיף 7 לחוק היא מוחרגת מגדרי העוסקים הזכאים למענק.
4. בערר 1070-21 הגרם תשתיות בע"מ נ' רשות המסים (22/06/2021), פורסם באתר הוועדה – כמו כל החלטות הוועדה שיוזכרו להלן), נקבע כי יש לראות את החרגה כמקימה חזקה ניתנת לסתירה בדבר העדר קיומו של קשר סיבתי (וראו פסקאות 40-47 להחלטה האמורה). בנסיבות המקרה שבפנינו אנו נדרשים ממילא לשאלת הקשר הסיבתי, ועל כן איננו נדרשים להכריע בטענות הצדדים בדבר תחולת החרגה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

5. לאחר בחינת הטענות והחומרים שהוגשו, הגענו למסקנה כי ניתן לקבל החלטה על פי הטענות והראיות שהוגשו בכתב בלבד בהתאם לסמכותנו לפי תקנה 9(1) לתקנות התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (סדרי הדין והמינהל בוועדת הערר), התשפ"א – 2020.

טענות העוררת

6. מכתב הערר עולה כי העוררת מספקת שירותי ניהול לחברת גיתם בי די או בע"מ (להלן: "גיתם בי"). העוררת מחזיקה ב- 27% ממניות חברת גיתם מערכות תדמית בע"מ (להלן: "גיתם מערכות"), אשר מחזיקה ב- 51% מהזכויות בחברת גיתם בי.
7. לעניין זה הוסבר כי דמי הניהול שמשלמת חברת גיתם בי לעוררת באמצעות גיתם מערכות הם תגמול לבעל המניות בעוררת עבור שירותי ניהול וייעוץ שהוא מספק לחברה, ואף צוין כי בעל המניות תרם באופן משמעותי לחברת גיתם בי בהתמודדות עם משבר הקורונה.
8. כן הסבירה העוררת כי על רקע הפגיעה בענף הפרסום, פעילות גיתם בי צומצמה והחל מחודש מרץ 2020 היא הפסיקה לשלם דמי ניהול עבור כלל השירותים המסופקים על ידי בעלי המניות שלה ובהם גם העוררת וזאת עקב החלטת הדירקטוריון ומתוך קושי תזרימי.
9. בתשובה לשאלת הוועדה כיצד כלילת הכנסות אלה עולה בקנה אחד עם הוראות החוק המתייחסות לעסקאות בעלי עניין, עמדה העוררת על כך שהעוררת מחזיקה בשרשור ב- 14.04% ממניות גיתם בי. בשים לב לכך שהחוק לא הגדיר מיהו "בעל מניות", לטענת העוררת יש לפרש את המונח "בעל מניות" כמי שיש לו השפעה מהותית על קבלת ההחלטות בחברה או השולט בה. כלומר, מפני שהעוררת מחזיקה רק בחלק קטן ממניות גיתם בי, אין להחריג הכנסות אלה בעת חישוב שיעור ירידת המחזורים.
10. בנוסף להכנסות העוררת מדמי ניהול היא מקבלת מעת לעת תשלומים עבור פרויקטים שמטרתם שיפור מערכת היחסים של ארה"ב עם מדינות שונות ברחבי העולם (להלן: "ההכנסות הנוספות"). לעניין זה ציינה העוררת כי בשנים 2016-2018 היא פעלה בשני פרויקטים מרכזיים; בשנת 2019 פעלה העוררת באמצעות חברת יחסי ציבורית אמריקאית בפרויקט נוסף, שנקטע בגלל התפשטות נגיף הקורונה ולכן ההכנסות מהפרויקט היו נמוכות משמעותית מהמצופה. פעילות העוררת כרוכה בנסיעות מרובות לחו"ל, וסגירת השמים הגבילה את יכולתו של בעלי העוררת לקדם פרויקטים ובהתאם לייצר הכנסה.
11. בתגובה לטענת המשיבה בדבר העדר קשר סיבתי למשבר הקורונה, עמדה העוררת על כך שהיא פעילה בזירה הבינלאומית כך שהפגיעה ממשבר הקורונה מותאמת עם התפרצות הנגיף במדינות בהן פעלה. כן פירטה העוררת כי בסוף שנת 2019 ניהלה העוררת מו"מ בניסיון לחתום על הסכמים לפרויקטים חדשים של ייעוץ אסטרטגי, וחלק מהמגעים נקטעו על רקע פרץ המשבר והגבלות הניידות.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

12. בנוסף טענה כי מגיפת הקורונה החל להתפשט ברחבי העולם מאז דצמבר 2019, ועל כן חלפו רק שלושה חודשים מהפעם האחרונה בה שולמה לה "הכנסה נוספת" ועד לפרוץ המשבר. יצוין כי טענות עוררת בדבר מועדי התפרצות המגיפה נטענו בכלליות וללא סימוכין.
13. כן הפנתה העוררת לפסיקת הוועדה לפיה מבקש המענק אינו מחויב להוכיח את הקשר הסיבתי בין ירידת המחזורים למשבר הקורונה באופן פוזיטיבי, וזאת אלא אם המשיבה מצביעה על ממצאים המעמידים בספק את קיומו של הקשר הסיבתי, ולדעת העוררת זהו אינו המקרה. בהחלטתנו מיום 14/03/2022 התבקשה העוררת להגיש כל אסמכתא שיש בה כדי לתמוך בטענותיה בדבר הפגיעה ממנה סבלה בשל משבר הקורונה. בתגובתה מיום 30/03/2022 שבה העוררת ותיארה את מעורבותה בפרויקט שהחל בשנת 2019 אך לא צירפה כל מסמך שיש בו כדי להעיד כי ההתקשרות היתה צפויה להימשך במהלך שנת 2020 אלמלא משבר הקורונה או שהיתה צפויה לקבל הכנסות נוספות אלמלא המשבר.
14. לבקשת הוועדה, פירטה העוררת את הכנסותיה בשנת 2019 בחלוקה ללקוחות- הלקוח הראשון הוא גיתם בי, שכאמור שילם דמי ניהול לעוררת; הלקוח השני הוא מר מערכות, שבהתאם למידע שפירטה העוררת התשלומים שהתקבלו בשנת 2019 שולמו עבור שירותים שניתנו עד לתחילת שנת 2019; הלקוח השלישי הוא SPG, שבהתאם למידע שפירטה העוררת, תקופת השירות החלה בשנת 2018 ועד להתפרצות משבר הקורונה אז הסתיים הפרויקט. התשלומים מחברת SPG התקבלו בחודשים פברואר ומאי 2019, כאשר התשלום בפברואר היוו מקדמה והתשלום בחודש מאי ניתן עבור השירותים שניתנו במחצית הראשונה של שנת 2019. העוררת אף ציינה כי המשיכה להעניק שירותים ללקוחה במהלך המחצית השנייה של שנת 2019 אבל עבור שירותים אלה לא התקבלה תמורה.

טענות המשיבה

15. בכתב תשובתה, פרשה המשיבה את הרקע הכללי לחקיקת החוק ותכלית המענק. בתוך כך, עמדה המשיבה על אחד מתנאי הזכאות למענק – קיומו של קשר סיבתי בין ירידת המחזורים לבין משבר הקורונה, וכן עמדה על הוראות החוק המתייחסות לבחינת מחזור העסקאות של מבקש המענק בהשמטת עסקאות שנערכו עם בעלי עניין.
16. לגופו של עניין, טענה המשיבה כי העוררת לא הראתה שהיא עונה על תנאי הזכאות למענק.
17. ביתר פירוט, מעיון בדיווחי העוררת למע"מ משנת 2016 ואילך ניתן לראות שלעוררת הכנסה חודשית של כ- 150,000 ₪ בחודש שהם דמי הניהול שהחברה מקבלת מהחברות הקשורות אליה. נוסף להכנסות אלה, לעוררת יש הכנסות גבוהות מדי מספר חודשים.
18. ואולם החל מחודש אוגוסט 2019 ועד לפרוץ המשבר הכנסות העוררת הסתכמו בדמי הניהול האמורים ולא התקבלו הכנסות נוספות. כך למשל, בשנת 2017 היתה לעוררת הכנסה נוספת בחודשים מרץ ויולי, בשנת 2018 היו הכנסות נוספות באפריל ואוגוסט ובשנת 2019 התקבלו הכנסות נוספות בחודשים פברואר, מאי ואוגוסט.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

19. באשר להכנסות העוררת מדמי ניהול, גרסה המשיבה שבהתאם להוראות החוק יש לנטרל הכנסות אלה.
20. באשר להכנסות הנוספות של העוררת טענה המשיבה כי לא הוכח כי ישנו קשר סיבתי בין אי קבלת תשלומים כאמור לבין משבר הקורונה. זאת במיוחד כשהתשלום האחרון התקבל בחודש אוגוסט 2019, כשבעה חודשים טרם פרוץ המשבר.
21. מעבר לכך, טענה המשיבה כי מתאור העוררת עולה כי מדובר בפרויקטים מורכבים שמראש היתכנותם הרציפה אינה ודאית, כך שגם בכך יש כדי לערער את ההנחה בדבר קיומו של קשר סיבתי בין ירידת המחזורים לבין המשבר.

דין והכרעה

22. לאחר עיון בחומרים שהוגשו, הגענו למסקנה כי דין העררים להידחות. להלן נפרט טעמינו.

התשתית המשפטית

23. בחודש מרץ 2020 התפשט בישראל נגיף הקורונה. לצורך בלימת התפשטות הנגיף הוטלו הגבלות שונות על המשק הישראלי. כדי לסייע למשק להתמודד עם המשבר שנוצר בשל המגבלות שהוטלו, קיבלה הממשלה ביום 24/04/2020 את החלטת הממשלה מס' 5015 שמסדירה את חלוקת המענקים עבור החודשים מרץ-אפריל 2020. בהמשך לכך, ביום 29/07/2020 פורסם החוק ובו פרק ו' שעניינינו מענק סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות קבועות. החוק מסדיר את חלוקת המענקים מחודש מאי 2020 ועד לחודש יוני 2021, בשינויים מסוימים.
24. תכלית החוק כפי שמשקפת גם במטרת המענק היא להגיש סיוע לעסקים, אשר פעילותם העסקית נפגעה כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה (וראו את הפתיחה להחלטת הממשלה וכן דברי ההסבר לחוק – הצעת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש)(הוראת שעה), התש"ף-2020, הצ"ח הממשלה, 1341, בעמ' 453 (להלן: "הצעת החוק") וכן ערר 1030-21 א.ל. ניהול אולמות חתונה בע"מ נ' רשות המסים (25/03/2021).
25. החלטת הממשלה וגם החוק קובעים את התנאים לחלוקת המענק ואת הדרך לקביעת גובה המענק. שניים מתנאי זכאות הם הרלבנטיים לענייננו.

ירידת מחזורים

26. בהתאם לסעיף 8(2) לחוק, אחד מתנאי הזכאות לקבלת המענק הוא כי ירידת המחזורים, בהשוואה בין מחזור העסקאות בתקופה עבודה מבוקש המענק (להלן: "תקופת הזכאות") לבין התקופה המקבילה בשנת 2019 (להלן: "תקופת הבסיס") הוא בשיעור שנקבע בסעיף

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- האמור. שיעור ירידת המחזורים הנדרש הוא 40% או 25%, בהתאם לתקופת הזכאות (וראו סעיף 8(2)(ב) לחוק והצווים שהותקנו מכוחו).
27. בבחינה זו מגולמת ההנחה כי אלמלא משבר הקורונה, מחזור עסקאותיו של מבקש המענק בתקופת הזכאות היו כמחזור עסקאותיו בתקופת הבסיס (וראו הצעת החוק).
28. ככלל, שיעור ירידת המחזורים נבחן באמצעות בחינת מחזורי העסקאות כפי שדווחו למע"מ. בהתאם לסעיף 8(2)(א), בחישוב מחזור העסקאות לצורך בחינת ירידת המחזורים לא יכללו עסקאות למכר טובין או מתן שירות מאת בעל מניות בחברה או שותף בשותפות לחברה שהוא בעל מניות בה או לשותפות שהוא שותף בה, לפי העניין (להלן: "**הוראת נטרול העסקאות**").
29. כפי שנפסק בהחלטות קודמות של הוועדה, תכלית הוראת נטרול העסקאות היא התמודדות עם החשש כי העסקה שנערכה עם בעל עניין אינה עסקה המגשימה באופן אופטימלי את האינטרסים של החברה לבדה אלא של בעלי החברה גם אם באופן עקיף, למשל במקרה של ויתור על תשלום (ערר 21-1008 **תחנת דלק היצירה בע"מ נ' רשות המסים** (24/03/2021) (להלן: "**ערר 21-1008**"), פסקאות 34-36 וכן ערר 20-1012 **רוטשילד 57 ראשל"צ יזמות בע"מ נ' רשות המסים** (10/05/2021)), או שהעסקה עם בעל העניין אינה משקפת בהכרח פעילות עסקית אותנטית שהתקיימה בין הצדדים בפועל (21-1947 **סנסה ייצור נייר בע"מ נ' רשות המסים** (02/02/2022), פסקה 42).
30. במילים אחרות, ירידת מחזורים שבאה לידי ביטוי בעסקה של חברה עם בעלי עניין, חשודה מראש ככזו שדרישת הקשר הסיבתי לא מתקיימת לגביה, ועל מבקש המענק מוטל נטל מוגבר להראות כי ירידת המחזורים היתה בלתי נמנעת בנסיבות משבר הקורונה ולא נבעה מהיחסים בין מבקש המענק ל"לקוח" בעל הזיקה (ערר 21-1008, פסקה 38).
31. נשלים ונעיר כי ניתן לחשוב על הצדקות נוספות להוראת נטרול העסקאות, לדוגמא הקושי הנוצר מעצם בחינת מחזורי העסקאות כאבן הבוחן לקשר בין הצדדים הקשורים, מקום בו תיתכן העברת כספים גם שלא כתמורה לעסקה (תשלום דיבידנד וכיו"ב), או דחייה של התשלומים למועד מאוחר יותר. גם בכך יש כדי לפגוע באופן משמעותי במהימנות הדיווחים למע"מ אודות עסקאות כאבן בוחן לבחינת היקף פעילות החברה. בדיקה מדוקדקת של כל העסקאות בין העוסק לבעל העניין אף מנוגדת לתכלית החקיקה לקיום מנגנון פשוט, מהיר ויעיל (וראו ערר 21-1833 **הלל גולנד אחזקות בע"מ נ' רשות המסים** (13/03/2022), פסקאות 33-34).
32. באשר להיקף תחולת הוראת נטרול העסקאות, כפי שטענה העוררת בענייננו, בערר 21-1008 העירה הוועדה כי שאלה היא האם הוראת נטרול העסקאות צריכה לחול במקרה בו מדובר במניות מיעוט. ואולם במקרים אחרים נקבע כי ההוראה בדבר נטרול עסקאות היא הוראה קטגורית שתחולתה אינה מוגבלת לאחזקת מניות בשיעור מינימלי כלשהו כפי שאף אינה

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

מוגבלת ליחסים ספציפיים בין החברות הקשורות, כגון קשר אם ובת (וראו 1929-21 עמוס נעים נ' רשות המסים (23/11/2021), פסקה 24, ערר 1186-21 ש.מ. משאלי ניהול והשקעות בע"מ נ' רשות המסים (15/07/2021), פסקאות 29-31) (להלן: "ערר 1186-21"). כך, בהקשר אחר אף נקבע כי יש לנטרל עסקאות בין חברות אחיות, שכן תכלית הוראת הנטרול התקיימה בנסיבות אותו המקרה (ערר 1836-21 חלפון רפי אחזקות (1993) בע"מ (27/12/2021), פסקה 38 - 39, וכן ערר 1589-21 פליסדד (פסגה) בע"מ נ' רשות המסים (04/11/2021), פסקה 20).

33. סיכומו של דבר, הוראת נטרול העסקאות נועדה להתמודד עם מצבים בהם קיים חשש מובנה כי שווי העסקה כמו גם הוספת או הפסקת התשלום עבור העסקה עלול להיות מושפע משיקולים שאינם שיקולים עסקיים של העוסק גרידא. ניתן להתרשם כי תכליות אלה מתקיימות בין אם מדובר בתשלומים המתקבלים בחברה מאת בעל מניות בה ובין אם מדובר בתשלומים שהחברה משלמת לבעל המניות בה. ואמנם, ההחלטה בערר 1008-21 התייחסה לתקופת זכאות מרץ אפריל 2020, שהמענקים עבורה מחולקים מכוח החלטת הממשלה ולא מכוח החוק, והחלטת הממשלה אינה כוללת את הוראת נטרול העסקאות, אך הוועדה ראתה בכך ביטוי של דרישת הקשר הסיבתי (ראו להלן).

דרישת הקשר הסיבתי

34. תנאי זכאות נוסף הרלבנטי לענייננו הוא דרישת הקשר הסיבתי הקבועה בסעיף 8(3) לחוק, שהיא הדרישה כי הירידה במחזורי העסקאות כאמור לעיל נגרמה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה.

35. בעמ"נ 27710-06-21 ב.ג. בטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שירותי רפואה בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 03/01/2022, פורסם בנבו)) נקבע כי הנחת המוצא היא כי דרישת הקשר הסיבתי מתקיימת, ונדרשים ממצאים עובדתיים מהימנים המעמידים בספק את קיומו של הקשר הסיבתי (פסקאות 52-53 לפסק הדין). בהמשך לכך, בהחלטות הוועדה אף נפסק כי הנטל שיוטל על מבקש המענק ייגזר מעוצמת האינדיקציות שיש בהן לערער את הקשר הסיבתי (וראו ערר 1640-21 מי קומפני ישראל בע"מ נ' רשות המסים (06/02/2022), פסקאות 25 ו-34).

36. מקום בו התערעה ההנחה בדבר קשר סיבתי, נטל ההוכחה עובר למבקש המענק ועליו להוכיח כי ירידת המחזורים נגרמה ממשבר הקורונה (וראו למשל ערר 1133-21 מאסטר ביי בע"מ נ' רשות המסים (19/05/2021), ערר 1037-21 ע. חורי דאמוני בע"מ נ' רשות המסים (20/06/2021)).

37. שאלת הקשר הסיבתי יכולה להתעורר מקום בו עולה הספק האם ניתן היה לצפות בתקופת הזכאות למחזור עסקאות דומה למחזור העסקאות שהתקבל בתקופת הבסיס (לדוגמא, על רקע התרחשות אירוע אחר שהיה בו כדי להסביר את ירידת המחזורים), אך היא גם יכולה להתעורר לעניין היקף ירידת המחזורים אותו ניתן לייחס למשבר הקורונה, לדוגמא במצב בו

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

עולה הרושם כי מחזור העסקאות בתקופת הבסיס אינו משקף את פעילותו הרגילה של מבקש המענק.

מהכלל אל הפרט

ירידה בהכנסות מדמי ניהול

38. כזכור, אחד מהנימוקים שעמדו בבסיס החלטת המשיבה לדחות את בקשות העוררת למענק הוא כי מתוך הכנסותיה של העוררת יש לנטרל הכנסות שהתקבלו מחברה קשורה, וזאת לאור הוראת נטרול העסקאות הקבועה בסעיף 8(2)(א) לחוק.
39. בתגובה לכך טענה העוררת כי אין לנטרל את העסקאות וזאת מפני שהיא מחזיקה רק ב-14.04% ממניות חברת גיתם בי.
40. לאחר בחינת טענות הצדדים, הגענו למסקנה כי הדין עם המשיבה.
41. ראשית, ספק אם חישובה של העוררת בדבר שיעור האחזקות בגיתם בי הוא מדויק; כאמור לעיל, לעוררת 51% ממניות גיתם מערכות ולה 27% ממניות גיתם בי. מקום בו לעוררת יש רוב ממניות גיתם מערכות, שאלה היא האם נכון לראותה כמחזיקה רק במחצית ממניות גיתם בי שבאחזקת גיתם מערכות.
42. וממילא, כפי שפורט לעיל, החוק אינו קובע רף מינימלי של אחזקה שרק מעל לו תחול הוראת נטרול העסקאות. לשם השוואה ועל מנת לסבר את האוזן נציין כי הגדרת "בעל עניין" שבסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 כוללת מי שמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מהון המניות המונפק של התאגיד או מכוח ההצבעה בו.
43. גם לגופם של דברים, מתיאור העוררת את מצב הדברים מתבסס הרושם כי העוררת לא חדלה ממתן שירותי ניהול לגיתם בי, אלא אך הוחלט על הפסקת מתן התשלומים (וראו פסקה 6 לעיל, ממנה ניתן להבין כי בעלי העוררת המשיך להעניק שירותים בתקופת המשבר).
44. בנסיבות אלה, מעמיק החשש כי ירידת המחזורים לא נגרמה מירידה בפעילות אלא מהחלטה עסקית לוותר על דמי הניהול לתקופה מסוימת. בנסיבות אלה, גם ללא הוראת נטרול העסקאות, נראה כי לא מתקיים קשר סיבתי ביחס להכנסה זו.
45. מנטרול הכנסות העוררת מדמי ניהול מחברת גיתם בי בתקופת הבסיס ובתקופת הזכאות, עולה כי העוררת אינה עומדת בדרישה בדבר ירידת מחזורים ביחס לתקופות הזכאות ספטמבר אוקטובר 20, נובמבר דצמבר 20 ומרץ אפריל 2021. משכך, דינם של עררים 1977-21, 1979-21 ו-1984-21 המתייחסים לתקופות אלה - להידחות.

ירידה בהכנסות הנוספות

46. הכנסותיה הנוספות של העוררת בשנת 2019 התקבלו משני לקוחות: חברת מר מערכות, שבהתאם לפירוט העוררת הכנסותיה מלקוחה זו התקבלו עבור שירותים שניתנו עד לתחילת

מדינת ישראל

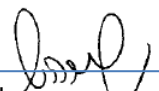
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- שנת 2019; וחברת SPG, שבהתאם לפירוט העוררת הכנסותיה מלקוחה זו התקבלו עבור שירותים שניתנו במחצית הראשונה של שנת 2019. יוזכר כי לטענת העוררת היא העניקה שירותים ללקוחה זו גם במחצית השניה של שנת 2019, אך לא התקבלה תמורה עבורם.
47. מנתונים אלה עולה כי הכנסותיה הנוספות של העוררת מתקבלות לאחר מתן השירות; לפיכך, ניתן היה לצפות כי בסוף שנת 2019 או בתחילת שנת 2020 (ואף לאחר פרוץ המשבר) ישולמו לעוררת תשלומים עבור השירותים שהעניקה עד לאותה העת.
48. בנסיבות אלה, ההנחה העובדתית בדבר קיומו של קשר סיבתי מתערעת, שכן עולה הרושם כי ירידת המחזורים נגרמה מהעדר פרויקטים במחצית השניה של שנת 2019 ובתחילת שנת 2020. משכך, לא ניתן להניח כי הכנסות העוררת בשנת 2019 היו צפויות לחזור על עצמן בשנת 2020.
49. באשר לטענת העוררת כי השפעות משבר הקורונה החלו עוד בחודש דצמבר 2019, הרי גם טענה זו לא נתמכה בסימוכין כלשהם (וראו גם ערר 1108-21 הנס פשן בע"מ נ' רשות המסים (פסקה 23), 22/06/2021).
50. במצב זה, הנטל להוכחת הקשר הסיבתי עובר לכתפי העוררת. ואולם, העוררת בחרה להסתפק בטענות כלליות בדבר הערכותיה אודות שצפויה היתה לקבל אלמלא המשבר; כך, לא הוצגה כל אסמכתא לחוזה או הזמנת עבודה לשנת 2020, ואף לא אסמכתאות לקיומם של מגעים לקראת הזמנת עבודה כאמור. יתרה מכך, גם אם הדבר היה נכון, הרי שעדיין אין בכך כדי להסביר את העדר ההכנסות בשנת 2020, שכן מתיאור העוררת עולה כי התשלומים היו צפויים להתקבל בשלב מאוחר ביחס לפרויקט.
51. בנסיבות אלה, העוררת לא הצליחה להרים את הנטל להוכחת הקשר הסיבתי בין ירידת המחזורים למשבר הקורונה. על כן, גם דין העררים המתייחסים לתקופות הזכאות מאי יוני 2020, יולי אוגוסט 2020 וינואר פברואר 2021 (עררים 1973-21, 1980-21 ו-1978-21) – להידחות.

סוף דבר

52. העררים נדחים, מהנימוקים שפורטו לעיל. נוכח טיב ההליך – ללא צו להוצאות.
- זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.
- ניתנה היום, י"ג ניסן תשפ"ב, 14/04/2022, בהעדר הצדדים.

אילן עזרא, דו"ח
חבר

שירז שגיא, עו"ד
יו"ר הוועדה